

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/100/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114228781
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8114228781.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobcu: B.-X.. r. o., P.: XX XXX XXX, S. XX/XXX, K., zastúpeného JUDr. Petrom Čurillom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 11, proti žalovaným: 1. N. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., U. XXXX/XX, 2. Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, 3. Z. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, 4. R., K., P.: XX XXX XXX, K. XXX, K., v konaní o neplatnosť právneho úkonu s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 06.05.2019, č. k. 25C/332/2014 - 366 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu voči žalovaným zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným v 1. až 3. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 % vo výške, ktorá bude presne špecifikovaná v uznesení po právoplatnosti rozsudku do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a náhradu trov konania žalovanému v 4. rade nepriznal.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou vo vzťahu k žalovaným domáhal určenia neplatnosti právnych úkonov, a to zmluvy o pôžičke zo dňa 30.06.2011, uzatvorenej medzi žalovanou v 3. rade ako veriteľom a žalovaným v 4. rade ako dlžníkom, zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.07.2011, uzatvorenej medzi žalovanou v 3. rade ako postupcom a žalovaným v 2. rade ako postupníkom a napokon zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 04.07.2011, uzatvorenej medzi žalovaným v 2. rade ako záložným veriteľom a žalovaným v 4. rade ako záložcom. Zároveň žiadal žalovanému v 1. rade uložiť povinnosť vydať nehnuteľnosť - stavbu kravína súp. č. XXX, zapísanú na LV č. XXXX, kat. úz. E..

3. Súd prvej inštancie zdôraznil, že zmluva o pôžičke je reálnou zmluvou, čo znamená, že na uzatvorenie takejto zmluvy je potrebné nielen dojednanie zmluvných strán, ale aj to, aby bol odovzdaný predmet pôžičky veriteľom dlžníkovi, či už fyzickým prenechaním peňazí alebo napr. bezhotovostným spôsobom. Uviedol, že podľa žalobcu dôvodom neplatnosti zmluvy o pôžičke má byť skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy neboli fyzicky odovzdané peňažné prostriedky žalovanému v 4. rade. Právny úkon je tak podľa žalobcu neplatný, keďže svojim obsahom odporuje zákonu alebo ho obchádza. Uviedol, že čo sa týka samotnej zmluvy o pôžičke z 30.06.2011, táto bola zatvorená písomne. Žalovaný v 4. rade v konaní nespochybnil poskytnutie finančných prostriedkov, ktoré sú uvedené v zmluve. Žalovaná v 3. rade tvrdila, že je síce pravdou, že v tento deň neboli žalovanému v 4. rade fyzicky odovzdané peniaze v takejto výške (98.000,- eur), tieto finančné prostriedky však poskytla tomuto žalovanému ako pôžičky v priebehu

niekoľkých rokov, či už na účet alebo vkladom do pokladne. Jednotlivé vklady žalovanej v 3. rade, ktoré nezvyšovali základné imanie žalovaného v 4. rade, slúžili na dotáciu tohto žalovaného a boli riadne zaevidované v účtovníctve, o čom žalovaná v 3. rade predložila listinné dôkazy, či už účtovné súvahy od roku 2005 po rok 2011, alebo výpis z knihy analytickej evidencie. Existenciu týchto vkladov - dotácií potvrdil aj P. R., ktorý vyhotovil znalecký posudok na objednávku obžalovaného A. z trestného konania, bývalého konateľa žalovaného v 4. rade a tiež svedkyňa K., účtovníčka žalovaného v 4. rade. Súd prvej inštancie teda vychádzal z toho, že poskytnuté finančné prostriedky pre žalovaného v 4. rade boli na základnej ústnej zmluvy o pôžičke s lehotou splatnosti ponechanou na žalovanom. O tom svedčí aj to, že napr. v roku 2011 bolo žalovanej v 3. rade vrátených 43.560 eur. Táto skutočnosť je preukázaná knihou analytickej evidencie. Je teda zrejmé, že žalovaná v 3. rade peniaze, ktoré vložila do firmy, aj priebežne podľa vôle dlžníka, dostávala späť. O takomto spôsobe poskytovania pôžičiek a následnom vracaní peňazí majiteľovi firmy, konateľovi alebo spoločníkovi, teda ako o zvyčajnom spôsobe dotovania firmy v čase horších hospodárskych výsledkov, hovorila aj svedkyňa K. - účtovníčka. Následne si dňa 30.06.2011 zmluvné strany, žalovaný 4. rade a žalovaná v 3. rade, uzatvorili písomnú zmluvu o pôžičke, touto zmluvou si strany nahradili dovtedajšie záväzky, teda pohľadávky žalovanej v 3. rade voči žalovanému v 4. rade z titulu poskytnutých pôžičiek v súlade s § 570 Občianskeho zákonníka novým záväzkom uskutočneným v písomnej forme. Dovtedajšie záväzky žalovaného v 4. rade zanikli, povinnosť plnenia nebola daná na vôli žalovaného, ale vytvoril sa nový záväzok na základe písomnej zmluvy s presne určenou lehotou splatnosti. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal aj na závery vyjadrené v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 33Odo/209/2005. Súd prvej inštancie mal teda za preukázané, a to nepochybne, že peniaze vo výške 98.000,- eur žalovaná v 3. rade poskytla žalovanému v 4. rade. Nutnosť prenechania veci neznamena, že toto prenechanie má byť uskutočnené v presne formulovaný čas, o to viac za situácie, aká nastala medzi týmito žalovanými. Zmluvu o pôžičke z 30.06.2011 tak súd prvej inštancie vyhodnotil ako platnú, nakoľko spĺňa všetky podstatné náležitosti. Podľa nej dlžníkovi boli prenechané druhovo určené veci, bolo dojednané vrátenie veci rovnakého druhu, bola preukázaná dočasná prenechania a faktické odovzdanie veci dlžníkovi. Najmä účtovníctvom žalovaného v 4. rade a príjmovými pokladničnými dokladmi bolo preukázané, že k prenechaniu týchto finančných prostriedkov žalovanej v 3. rade štvrtému žalovanému, došlo. V tomto prípade podľa súdu prvej inštancie nejde o vklad spoločníka do spoločnosti, pretože v takomto prípade by muselo dôjsť k navýšeniu základného imania spoločnosti, ale ide o riadnu pôžičku, ktorá mala byť v zmysle dohodnutých podmienok vrátená veriteľovi. Súd prvej inštancie tak nezistil dôvody neplatnosti ďalších úkonov namietaných žalobcom a zdôraznil, že išlo o legálne spôsoby usporiadania vzájomných vzťahov zmluvných strán. Z tohto titulu nebol ani dôvod vyhovieť žalobe o vydanie nehnuteľnosti zo strany žalovaného v 1. rade.

4. Súd prvej inštancie tiež zdôraznil, že pôvodný konateľ žalovaného v 4. rade N. A., preberal spoločnosť - žalovaného v 4. rade za 1,- euro od žalovanej v 3. rade za situácie, kedy jediný majetok tejto spoločnosti, sporná nehnuteľnosť, bola založená v prospech žalovaného v 2. rade. Konateľ žalovaného v 4. rade 26.09.2011 previedol kúpnu zmluvou túto založenú nehnuteľnosť na žalobcu. Žalobca pri povolení vkladu tejto zmluvy do katastra mal vedomosť, že kupuje nehnuteľnosť, ktorá je zaťažená záložným právom v prospech žalovaného v 2. rade, vedel, že o predmetnú nehnuteľnosť môže prísť, pokiaľ žalovaný v 2. rade uskutoční výkon záložného práva, čo aj urobil. Sanovať touto žalobou takéto svoje konanie a domáhať sa vrátenia nehnuteľnosti za tejto situácie, je však podľa súdu prvej inštancie nedôvodné. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 255 a nasl. CSP.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, aby jeho žalobe v celom rozsahu bolo vyhovené. Má za to, že na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie dospel k nesprávnym právnym záverom, pričom tieto predovšetkým vychádzajú z výkladu aplikácie rozsudku NS ČR sp. zn. 33Odo/209/2005. Žalobca zdôrazňuje, že prvoinštančný súd v rozpore s platnou právnou úpravou obsiahnutou v Obchodnom zákonníku, nerozlišuje pojem spoločnosti na jednej strane a pôžičkou spoločnosti na strane druhej. Vychádzajúc z právnej úpravy Obchodného zákonníka, ide o dva rozdielne pojmy a už z uvedeného nemožno pre vklad spoločníka aplikovať právnú úpravu týkajúcu sa záväzkovoprávneho vzťahu spočívajúcu v odovzdaní a prevzatí finančných prostriedkov, ako aj záväzku tieto vrátiť, teda úpravu týkajúcu sa zmluvy o pôžičke. O skutočnosti, že zo strany žalovanej v 3. rade išlo o dotáciu vkladu spoločníka svedčí aj posudok P. R., vyhotovený v priebehu trestného konania. Poukazuje na aktuálne znenie Obchodného zákonníka (právny vzťah závislej osoby a samotnej spoločnosti je potrebné posudzovať podľa ustanovenia Obchodného zákonníka), v zmysle ktorého platí jednoznačný zákaz poskytnutia

pôžičky spoločnosti s ručením obmedzeným v hotovosti, či už zo strany spoločníka alebo konateľa, pričom spoločník môže poskytnúť pôžičku len bezhotovostne. Takáto skutočnosť zo strany žalovanej v 3. rade nikdy tvrdená a preukázaná nebola. Samotné dôkazné bremeno o skutočnom odovzdaní a prevzatí peňazí na základe zmluvy o pôžičke zaťažuje žalovanú v 3. rade, ktorá dôkazné bremeno neuniesla. O tejto skutočnosti svedčia aj jej chaotické tvrdenia o tom, či ide o priamy finančný vklad spoločníka, resp. zmluvu o pôžičke. Dáva do pozornosti trestný spis, z ktorého vyplýva, že žalovaná v 3. rade svoje údajné dotácie obchodnej spoločnosti nazvala vkladom a z tejto skutočnosti jednoznačne vyplývajú aj konzekvencie vo vzťahu v závislosti od spomínanej právnej úpravy Obchodného zákonníka. Poukazuje tiež na samotné znenie zmluvy o pôžičke, podľa ktorej dlžník mal podpisom potvrdiť prijatie sumy 98.000,- eur v hotovosti od veriteľa. Takýto právny úkon nie je vo vzťahu medzi závislou osobou a obchodnou spoločnosťou právne možný, resp. nie je platný a nemôže sa jednať o pôžičku, ale len o bezdôvodné obohatenie, na ktorú sa vzťahuje iná právna úprava a iné právne konzekvencie. Dlžník podpisom potvrdil prijatie sumy pri podpise zmluvy a nie nejakých súm v minulosti a bolo úlohou súdu prvej inštancie vyhodnotiť tieto skutočnosti vo vzťahu k platnosti písomnej zmluvy o pôžičke. Tieto skutočnosti je potrebné podľa žalobcu chápať v širších a ďalších okolnostiach. Dlžník sa zaviazal vrátiť predmetné financie veriteľovi už do 14 dní. Veriteľ ako postupca už o 4 dni previedol bezodplatne na základe zmluvy o postúpení pohľadávky túto pohľadávku na postupníka Z. E. keď opäť v tento deň táto osoba ako záložný veriteľ uzavrela so žalovaným v 4. rade, tento bol zastúpený práve žalovanou v 3. rade, zmluvu o prevode obchodného podielu. Následne došlo k odpredaju tejto obchodnej spoločnosti k uplatneniu práv vyplývajúcich z týchto záväzkov, a teda obchodná spoločnosť v podstate prišla o jediný majetok, ktorý mala. Nemožno to nazvať inak, ako tunelovanie obchodnej spoločnosti, a takémuto konaniu nemôže súd poskytovať právnu ochranu. Pokiaľ ide o spomínané rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR, má za to, že ide o neadekvátne a nekritické prevzatie záverov predmetného rozhodnutia súdom prvej inštancie. Vznik zmluvy o pôžičke predpokladá nielen dohodu strán, ale aj skutočné odovzдание predmetu pôžičky, čo v danom prípade splnené nebolo. Išlo o vklad spoločníka do obchodnej spoločnosti, z čoho vyplývajú iné právne konzekvencie a žalovaná v 3. rade nepreukázala, aby medzi účastníkmi zmluvy o pôžičke došlo k novácii, resp. k dohode, ktorá by korešpondovala s písomným znením zmluvy o pôžičke, ktorej gramatický výklad je zřejmý a nespochybniteľný. Na základe týchto dôvodov žalobca navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

6. Žalovaný v 1. rade navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Zdôrazňuje, že Obchodný zákonník neupravuje zánik záväzkov dohodou strán, preto ust. § 570 a nasl. OZ, možno aplikovať aj na obchodné záväzkové vzťahy. Aktuálne znenie Obchodného zákonníka, novela vykonaná zákonom č. 87/2015 Z. z. (zákaz spoločníka poskytnúť pôžičku spoločnosti s ručením obmedzeným v hotovosti), na ktoré sa žalobca snaží poukázať, nemožno aplikovať na daný prípad, z dôvodu zákazu spätného pôsobenia neskoršej právnej normy do minulosti. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

7. Rovnako žalovaný v 2. rade navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny a uplatnil si náhradu trov konania.

8. Žalovaná v 3. rade považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, podľa jej názoru celá žaloba bola účelová a pripomína, že žalobca pôvodne odmietol odkúpiť predmetnú nehnuteľnosť za cenu zrekonštruovaných prác, ktoré sám na tejto nehnuteľnosti vykonal, avšak následne, asi mesiac po zmene majiteľa žalovaného v 4. rade, túto nehnuteľnosť odkúpil za takmer 400.000,- eur, čo je neporovnateľne viac ako hodnota zrekonštruovaných prác, už od nového majiteľa a zároveň konateľa žalovaného v 4. rade, svojho kamaráta a „spolupodnikateľa“ N. A., aj keď vedel, že na predmetnej nehnuteľnosti viazne ľarcha. Podľa jej názoru, súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol rozhodujúci skutkový stav, primerane opísal priebeh konania, stanoviská strán k veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav a z ktorých vyvodil aj správne právne závery. Navrhla potvrdiť rozsudok v celom rozsahu a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

9. Žalovaný v 4. rade sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

10. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

11. V tomto konaní sa žalobca vo vzťahu k žalovaným domáhal určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke zo dňa 30.06.2011 uzatvorenej medzi žalovanou v 3.rade ako veriteľom a žalovaným v 4.rade ako dlžníkom, zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 04.07.2011 uzatvorenej medzi žalovanou v 3.rade ako postupcom a žalovaným v 2.rade ako postupníkom, zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 04.07.2011 uzatvorenej medzi žalovaným v 2.rade ako záložným veriteľom a žalovaným v 4.rade ako záložcom a záložným dlžníkom a zároveň sa od žalovaného v 1.rade domáhal uloženia povinnosti vydať mu nehnuteľnosť - stavbu kravína súp. č. XXX z LV č. XXXX, kat. úz. E.. Žalobca namietal platnosť spomínanej zmluvy o pôžičke so zreteľom na to, že tento právny úkon má charakter reálnej zmluvy, čo predpokladá odovzdanie veci dlžníkovi a akcentoval vyjadrenia žalovanej v 3.rade v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 1T/98/2013, z ktorých podľa jeho názoru vyplynulo, že v daný deň k odovzdaniu finančnej hotovosti žalovanému v 4.rade nedošlo, čo má za následok, že v prípade neplatnosti hlavného záväzku sú neplatné aj súvisiace vedľajšie záväzky.

Podľa § 137 písm. c), d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.
S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 516 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti.

Podľa § 570 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom, doterajší záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť nový záväzok.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť veci rovnakého druhu. Predmetom zmluvy o pôžičke môže byť akákoľvek druhovo určená vec, ktorá je spôsobilá byť predmetom občianskoprávných vzťahov. Pokiaľ ide o čas vrátenia, tento nemusí byť v zmluve určený konkrétnym dňom, dokonca stačí aj dohoda v takom zmysle, že čas vrátenia veriteľ ponechá na vôľu dlžníka.

13. V súvislosti s namietanou zmluvou o pôžičke zo dňa 30.06.2011 uzatvorenou medzi žalovanou v 3.rade a štvrtým žalovaným, súd prvej inštancie opodstatnene akcentoval, že zo strany žalovaného v 4.rade v konaní nedošlo k relevantnému spochybneniu poskytnutia finančných prostriedkov spomínaných v zmluve a správne sa vyporiadal aj s tým, že k skutočnému odovzdaniu predmetu pôžičky (v danej veci finančných prostriedkov) nemusí nevyhnutne dôjsť iba v dobe uzatvorenia zmluvy o pôžičke (rozsudok NS ČR sp. zn. 33Odo/209/2005). Aj žalovaná v 3.rade potvrdila, že v deň uzatvorenia pôžičky žalovanému v 4.rade finančné prostriedky fyzicky neboli odovzdané, avšak tieto ako dovtedajšia spoločníčka a konateľka spoločnosti žalovaného v 4.rade poskytovala ako pôžičky v priebehu niekoľkých rokov na účet spoločnosti alebo vkladom do pokladne a tieto finančné prostriedky nenavýšovali základné imanie žalovaného v 4.rade. V znaleckom posudku č. X/XXXX znalec z odboru ekonómie a manažmentu P. A. R. skonštatoval, že dňa 30.06.2011 v účtovníctve nezistil žiaden vklad do spoločnosti R. s. r. o., v rozsahu 98.000,- eur, avšak táto čiastka bola vedená na účte 365 01 - Ostatné záväzky voči spoločníkom, podľa účtovnej osnovy od roku 2005 do roku 2011. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na knihu analytickej evidencie spoločnosti žalovaného v 4.rade, výpoveď účtovníčky spoločnosti svedkyne K. K. a akcentoval dohodu týchto žalovaných o zmene vzájomných práv a povinností z realizovaných pôžičiek

pokiaľ ide o určenie lehoty splatnosti dlhu. Je tiež zrejmé, že žalobca nebol účastníkom ani jedného z namietaných právnych úkonov a v priebehu konania neuvádzal relevantné argumenty, aj pokiaľ išlo o výkon záložného práva žalovaným v 2. rade, oznámený dňa 30.06.2014 príslušnej správe katastra a ukončený kúpnu zmluvou z 08.09.2014.

14. V závislosti od existujúcej dôkaznej situácie je potrebné konštatovať, že odvolacia námietka žalobcu poukazujúceho na dotáciu vkladu spoločníkom voči spoločnosti v prípade sumy 98.000,- eur dôvodná nie je a uvedené platí aj pri námietke zákazu poskytnutia pôžičky spoločnosti s ručením obmedzeným v hotovosti podľa aktuálneho znenia obchodného zákonníka. Novela Obchodného zákonníka vykonaná zákonom č. 87/2015 Z. z. v § 121 ods. 2 je účinná od 01.07.2015, nemá prechodné ustanovenia a nemožno ju aplikovať na vzťahy z predchádzajúcich právnych úkonov.

15. Za situácie, že správne je rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo výrokoch o trovách konania, odvolací súd napadnutý rozsudok vzhľadom na vyššie uvádzané dôvody potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, prihliadajúc aj na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (do pozornosti Ústavný súd SR sp. zn. II. ÚS 78/05).

16. O trovách tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a nasl. CSP. S ohľadom na výsledok odvolacieho konania žalobca nemá právo na náhradu trov a ostatným žalovaným v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).